

Tuntoja tästä ajasta

Kaj Stenvall vaihtoi ankat Putiniin – ainakin joksikin aikaa.

SSS|VELI-MATTI HENTTONEN
veli-matti.henttonen@sss.fi

Se tapahtui joskus Sotšin talviolympialaisten aikaan helmikuussa 2014. Kuvataiteilija Kaj Stenvall oli etelässä lomalla yhdessä perheineen ja pääsi seuraamaan ulkopuolisena olympialaisia sekä niihin liittyvää uutisointia.

– Venäjän presidentti Putinia ja hänen toimiaan seurata tuli pakottava tarve kommentoida miestä, joka on luonut itselleen ikonista kuvaa, Kaj Stenvall muistellee.

Ensimmäinen Putin-aiheinen maalaus, *Putin Narva-joella*, valmistui maaliskuussa 2014. Stenvall laskee maalanneensa sen jälkeen viitisenkymmentä Putiniin tavalla tai toisella liittyvää maalausta.

Stenvallin maineeseen nousut anka jäi tietoisesti taustalle.

– Tuli yksinkertaisesti pakottava tarve pyrkiä kommentoimaan Ukrainan kriisiä ja sen seurauksia. Putin hahmona tarjosi hyvän väylän päästä siihen inhimillisellä tasolla kiinni, mutta

olihan se minulle kova riskipitoinen haaste sekä taiteellisesti että ilmeellisesti, Stenvall jatkaa.

Hahmon astuminen ohi poliitikkojen ja johtajien oli siksi vaikuttavaa, ettei sitä voinut ohittaa noin vain. Brändihahmo Putinin vahva ”läsnäolo” on vain lisääntynyt sitten Sotšin päivien.

Anka taustalle – vai jäikö?

Anka jäi taustalle. Mutta jo esimerkiksi viime vuoden puolella valmistuneessa *Separate Us* -maalauksessa anka ja Putin uivat sulassa sovussa samassa vedessä. Tuorein, juuri valmistunut työ *No hyvää huomenta* tarjoaa Roope Ankaa muistuttavan ankan ja taustalla pienen ihmishahmon, jonka voi puolestaan kuvitella Putiniksi.

Taiteilijan suhde taulujensa nykyhahmoon on muodostanut tekijälleen intensiivisen kauden. Hahmon kautta Stenvall sanoo käyneensä vuodessa paljon lävitse. Tyylihallitsee hän toteuttaa Putin-hahmoaan yleensä varsin pelkätetyssä miljöössä.

Aivan pelkkää Putinia mennyt vuosi ei ole ollut. Saksan liittokansleri Angela Merkel on päätenyt ainakin pariin otteeseen Putinin kanssa samaan maalaukseen.

Mukaan on mahtunut myös useita tämän ajan todellisuuteen liittyviä suomalaisia henkilöitä, joita Stenvall on ikuistanut maalauksiinsa.

Rentouttavaa ja nautinnollista

Stenvallille maalaaminen ei ole koskaan muodostunut ylipääsemättömäksi. Hän maalaata tasaisen paljon ja tasaisen aktiivisesti.

– Ei tarvitse välillä ladata akkuja. Kun maalaaminen sujuu, se on rentouttavaa ja nautinnollista, Stenvall toteaa ja jatkaa, että samalla vaaditaan sekä itsekuria että motivaatiota.

Stenvall muistuttaa, että vaikka esimerkiksi Putin on hahmona/mallina selkeä, ei yksi yhteen -malleja ole taiteilijalle olemassa. Maalaus kuvaa aina omalla persoonallisella tavalla todellisuutta.

Maalattessa ei enää liikuta

inspiraation varassa.

– Nykyisten aiheideni kanssa olen alttiina julkiselle tuomiolle, taiteilija naurahtaa ja sanoo haluavansa viestittää asioita jokaisella kuvallaan.

Hän ei halua olla pelkästään hauska poppataiteilija, joksi hänet on saatettu leimata ankojen kautta. Ankojen tuoman menestyksen Stenvall kiittää ironisesti: – Sille en voinut mitään!

Putin ei näy kesänäyttelyssä

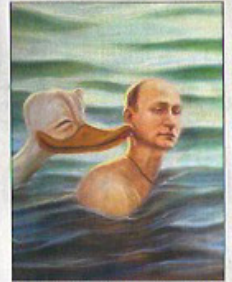
Kaj Stenvallin viime vuoden aikana maalaamia Putin-aiheita ei ole vielä ollut esillä julkisudessa taiteilijan omia nettisivuja lukuun ottamatta. Sivuille Stenvall on ladannut parissa vuosikymmenessä runsaat 900 maalausta. Suomalaisena kuvataiteilijana hän on tällä mielessä alansa edelläkävijöitä.

– Nettiin päättyneet maalaukseni ovat kukin omana kuvanaan kommentoimassa omalla tavallaan olemassaoloaan. Ne muodostavat nopean forumin nähdä taidetani, Kaj Stenvall tiivistää. Tulevana kesänä Stenvall

esittäytyy pitkästä aikaa töineen Sauvossa, jossa hän asui ennen Turkuun muuttoaan. Sauvon käsien kesänäyttelyyn Karunaan tulee muutama maalaus, joiden aihe ei ole vielä selvillä.

Isompi seuraava oma näyttely tulee esille kesällä Outokumpuun. Sen Kaj Stenvall tietää jo nyt, ettei Outokumpuun tule esille Putin-aiheita.

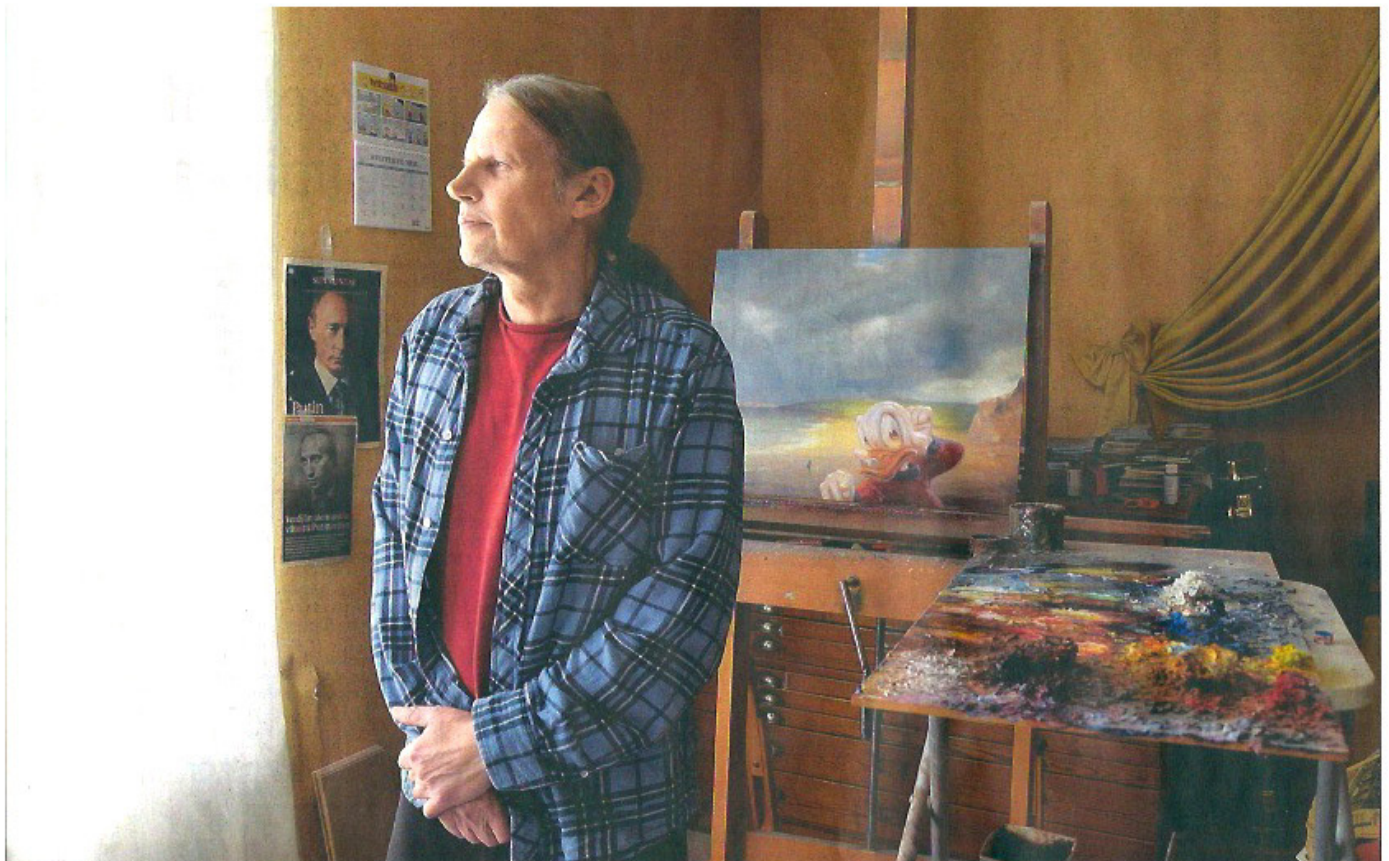
– Outokumpu taitea paikallisten mielestä olla sitenkin liian lähellä itärajaa, Stenvall toteaa.

Separate Us, öljy levyille, 2014.

Liebensraum, öljy levyille, 2014.

Kaj Stenvall sanoo saaneensa täydellisen vapauden tehdä taidetta kaupallisen menestyksen myötä. Viimeisen runsaan vuoden aikana hän on maalannut viitisenkymmentä Putin-aiheista maalausta, jotka eivät ole olleet julkisesti esillä vielä missään. Taustalla uunittuore *No hyvää huomenta* -työ.